



ประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ 2565

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋อ
อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง และมีการติดตามประเมินผลการภายในหน่วยงานรัฐ

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชีการรายงาน และการตรวจสอบมาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลังได้ ประกาศหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ข้อ ๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐยกเว้นรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงตามที่กระทรวงการคลังกำหนดและสามารถนำคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงอื่นมาประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปูลุ จึงตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงจึงได้นำแนวคิดการบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือ ดำเนินการเพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย และความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับภารกิจของงานขององค์กรในอนาคต และช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปูลุจะไม่มีเหตุการณ์หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปูลุประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นการระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาโดยนำผลที่ได้จากการจัดทำบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปูลุตามกรอบการประเมินความเสี่ยง ๑ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตของพนักงานส่วนตำบลซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกำหนดมาตรการกิจกรรมแนวทางการป้องกันความเสี่ยงการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปูลุและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักงานปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปูลุ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑	
๑. บทนำ	๑
๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๔. นโยบายการบริหารความเสี่ยง	๒
๕. นิยามความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงองค์กร	๒
๖. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๗. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๘. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
ส่วนที่ ๒ วิธีวิเคราะห์ความเสี่ยงตามขั้นตอน	
๑. การระบุความเสี่ยง	๕
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๖
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๖
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๗
๕. แผนบริหารความเสี่ยง	๘
๖. แนวทางในการจัดการความเสี่ยง	๙
๗. จัดทำระบบบริหารความเสี่ยง	๑๐
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๑๑
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง	๑๒

ส่วนที่ ๑

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋

๑. บทนำ

นโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋สามารถนำไปใช้ในการตอบสนองและปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤติหรือเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ซึ่งส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

นโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้

๑. เพื่อให้ฝ่ายบริหาร/ฝ่ายปฏิบัติการ เข้าใจหลักการ กระบวนการ/ขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋

๒. เพื่อให้ผู้บริหารมีเครื่องมือในการควบคุม กำกับการบริหารความเสี่ยงทั้งองค์กร

๓. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋มีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสภาวะวิกฤติหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆที่เกิดขึ้น

๔. เพื่อบรรเทาความเสียหายให้อยู่ในสภาพที่ยอมรับได้ และลดระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้น

๕. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทาง กระบวนการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงทั้งองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ ซึ่งจะนำไปสู่การลดโอกาสและผลกระทบความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ต่อไป

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการดำเนินงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และกิจกรรมตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานรวมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้บังคับบัญชา) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post- Decision

๔. นโยบายการบริหารความเสี่ยง

กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากล เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปุ อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในทิศทางเดียวกัน โดยนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การวางแผนงาน และการดำเนินงาน ของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปุ รวมถึงการมุ่งเน้นให้ บรรลุดัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน และสร้างความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง

มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปุ เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น รวมถึง การติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปุ และสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถ เข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหาร ความเสี่ยง ให้ผู้บริหาร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่หน่วยตรวจสอบภายใน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. นิยามความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงองค์กร

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาส/เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน หรือสิ่งที่ทำให้แผนงาน หรือการดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบันไม่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยก่อให้เกิด ผลกระทบหรือความเสียหายต่อองค์กรในที่สุดทั้งในแง่ของผลกระทบที่เป็นตัวเงิน หรือผลกระทบที่มีต่อ ภาพลักษณ์และชื่อเสียงองค์กร

การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) คือ กระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในองค์กร เพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์ และดำเนินงาน โดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบ ต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับ เพื่อให้ได้รับ ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผล ในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

๖. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กรตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศ ออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหารมีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กรจูงใจรักษาไว้และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ การควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์การข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์การให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้องมีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้ อีกทั้ง ทำงานอย่างสอดคล้องสัมพันธ์กันจึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๗. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๑ ด้านดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตของพนักงานส่วนตำบลซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๘. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนการเตรียมการ : ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการจากภารกิจในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน ซึ่งคู่มือการนี้ได้จำแนกขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไว้ ๑ ด้าน ดังนี้

- ความเสี่ยงการทุจริตของพนักงานส่วนตำบลซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เมื่อคัดเลือกได้แล้วให้ทำการคัดเลือกกระบวนการของประเภทด้านนั้นๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือแนวทางหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นให้ลงมือทำการตามขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ส่วนที่ ๒

วิธีวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่างๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปุที่มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ ๑ ระบุความเสี่ยงหรือปัจจัยเสี่ยง

ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ว่า เหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุ ควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง กระเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

ความเสี่ยงการทุจริตของพนักงานส่วนตำบลซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ชื่อกระบวนการ/งาน การปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต/ผลประโยชน์ทับซ้อน

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
<u>ความเสี่ยงการทุจริตของพนักงานส่วนตำบลซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</u> -คณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลา ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย	√	

ขั้นตอนที่ ๒ วิเคราะห์ความเสี่ยงแนวทางการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง

โอกาสที่จะเกิด (L : Likelihood) เป็นระดับของโอกาสหรือความบ่อยครั้งที่将会เกิดความเสียหาย

ผลกระทบ (I : Impact) คือ ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

ระดับ ๑ = โอกาสเกิดน้อยที่สุด/รุนแรงน้อยที่สุด ความเสี่ยงระดับต่ำมาก

ระดับ ๒ = โอกาสเกิดน้อย/รุนแรงน้อย ความเสี่ยงระดับต่ำ และสามารถใชความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน

ระดับ ๓ = โอกาสเกิดปานกลาง/รุนแรงปานกลาง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใชความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

ระดับ ๔ = โอกาสเกิดมาก/รุนแรงมาก ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม

ระดับ ๕ = โอกาสเกิดมากที่สุด/รุนแรงมากที่สุด ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = L \times I$$

ตารางที่ ๒ ตารางวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง มีแนวทางการวิเคราะห์ความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะ/ระดับความเสี่ยง				
	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕
<u>ความเสี่ยงการทุจริตของพนักงานส่วนตำบลซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</u> -คณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย			✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลต่อผู้ใช้บริการผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/การเงิน/ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลต่อผู้ใช้บริการผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/การเงิน/ในระดับที่ไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ ตาราง SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เมทริกส์ระดับความเสี่ยง		
	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับของความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
ความเสี่ยงการทุจริตของพนักงานส่วนตำบลซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑	๒	๒
-คณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย			

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใจ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยังยอมรับได้มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	สถานะ/ระดับความเสี่ยง		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
<u>ความเสี่ยงการทุจริตของพนักงานส่วนตำบลซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</u> -คณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย	พอใจ		√	

ขั้นตอนที่ ๕ แผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

ตารางที่ ๕ ตารางแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ประเด็นความเสี่ยง	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	การปรับปรุง/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
ความเสี่ยงการทุจริตของพนักงานส่วนตำบลซึ่งได้รับมอบหมายให้ไปเป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ตามพรบ.การจัดซื้อจัดจ้างฯ ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนหรือตามกรอบระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย	๑. ผู้บังคับบัญชากำกับ ดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน อย่างใกล้ชิด ๒. ให้พนักงานส่วนตำบล เข้าร่วมฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างฯ ๓. วางแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน เพื่อให้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย	พนักงานส่วนตำบล ทุกคน	

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ เพื่อติดตามเฝ้าระวังเป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในการกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานการณ์เฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ

ระดับการสถานการณ์เฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการตามแผนมีประสิทธิภาพดี ไม่เกิดความเสี่ยง แต่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

พอใจ : สามารถจัดการตามแผนได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ ยังพบความเสี่ยงอยู่บ้าง และต้องเฝ้าระวังติดตามอย่างต่อเนื่อง

อ่อน : ไม่สามารถจัดการให้เป็นไปตามแผนได้ พบความเสี่ยงต่อเนื่อง ยังต้องเฝ้าระวังอย่างเข้มงวด

ตารางที่ ๖ ตารางแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ประเด็นความเสี่ยง	การปรับปรุง/แนวทางแก้ไข	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			ระดับดี	ระดับพอใจ	ระดับอ่อน
ความเสี่ยงการทุจริตของพนักงานส่วนตำบลซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑. ผู้บังคับบัญชากำกับ ดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการต่างๆ อย่างใกล้ชิด ๒. สนับสนุนให้พนักงานส่วนตำบล ให้เข้าร่วมฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและเพิ่มพูนความรู้ตาม พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างฯ ๓. ว่ากล่าวตักเตือนหรือดำเนินการทางวินัยกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ที่ฝ่าฝืนหรือละเว้นไม่ดำเนินการตามกฎหมาย	-คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ที่ได้รับมอบหมายตาม พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างฯ ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนหรือตามกรอบระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย		√	

ขั้นตอนที่ ๗ การจัดระบบการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลการจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีการเพิ่มมาตรการเพิ่มเติมต่อไป โดยการแยกสถานะเพื่อทำระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกดังนี้

อ่อน : เกินกว่ายอมรับ ควรมีมาตรการ/กิจกรรมเพิ่มเติม

พอใจ : เกิดขึ้นแล้วยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ดี : ยังไม่เกิด แต่ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ ๗ ตารางจัดระบบการบริหารความเสี่ยง

๗.๑ สถานะอ่อน : เกินกว่ายอมรับ ควรมีมาตรการ/กิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะอ่อน)	มาตรการ/กิจกรรมการป้องกันการทุจริตเพิ่มเติม
-	-

๗.๒ สถานะพอใจ : เกิดขึ้นแล้วยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะพอใจ)	มาตรการ/กิจกรรมการป้องกันการทุจริตเพิ่มเติม
ความเสี่ยงการทุจริตของพนักงานส่วนตำบลซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	กำหนดมาตรการการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุและผู้ควบคุมงาน,ให้พนักงานส่วนตำบลเข้าร่วมฝึกอบรม,เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการการตรวจรับงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปูล

๗.๓ สถานะดี : ยังไม่เกิด แต่ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะดี)	มาตรการ/กิจกรรมการป้องกันการทุจริตเพิ่มเติม
-	-

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำตารางการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (*) สถานะความเสี่ยง

*** สถานะความเสี่ยงต่ำ

** สถานะความเสี่ยงปานกลาง

* สถานะความเสี่ยงระดับสูงมาก เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

ตารางที่ ๘ การจัดทำตารางการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง ประเด็นความเสี่ยง	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต		
	***	**	*
ความเสี่ยงการทุจริตของพนักงานส่วนตำบลซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-	√	-

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๙ เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตหรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตารางที่ ๘ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งห้วงระยะเวลาของการรายงานผลขึ้นอยู่กับหน่วยงานตามตารางที่ ๙ และตารางที่ ๑๐ สามารถปรับได้ตามความเหมาะสมของหน่วยงาน

ตารางที่ ๘ แบบการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปูล อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปูล ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
	ความเสี่ยงการทุจริตของพนักงานส่วนตำบลซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ ๘ แบบการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปุ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕	
สถานะการดำเนินการ จัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการได้บ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ).....
ผลการดำเนินงาน	สถานะความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปุ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ สถานะความเสี่ยง *** ซึ่งอยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง แต่ ให้เฝ้าระวังและติดตามอย่างต่อเนื่อง